

เทิดพระนาม
ดุสิต

เนื่องในโอกาส "๕๐ ปี พระราชทานแม่เหล็กไฟฟ้าวิทยุสมัครเล่น"

เทิดพระนาม

ดุสิต

True success is not in the learning, but
in its application to the benefit of mankind.

M. Songkha

เทิดพระนาม

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
พระบรมราชินีนาถ

มหาวิทยาลัยมหิดล

จัดพิมพ์

เนื่องในโอกาส “๔๐ ปี พระราชทานนามมหาวิทยาลัยมหิดล”

๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

เกิดพระนาม มหิดล

มหาวิทยาลัยมหิดล จัดพิมพ์

เนื่องในโอกาส “๕๐ ปี พระราชทานนามมหาวิทยาลัยมหิดล”

๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

พิมพ์ครั้งแรก มีนาคม ๒๕๕๒

จำนวน ๑,๕๐๐ เล่ม

สงวนลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยมหาวิทยาลัยมหิดล

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

การคัดลอกส่วนใดๆ ในหนังสือนี้ไปเผยแพร่ในทุกรูปแบบ ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ ยกเว้นการอ้างอิงเพื่อการศึกษาและการวิจารณ์

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

มหาวิทยาลัยมหิดล.

เกิดพระนาม มหิดล.--นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๕๒,

๓๓๒ หน้า.

๑. มหิตลธิเบศร อุดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก, สมเด็จพระ, ๒๔๓๔-๒๔๗๒.

๒. โรงพยาบาล -- ประวัติ. I. ชื่อเรื่อง.

๙๒๙.๗๐๙๕๙๓

ISBN 978-974-11-1072-8

ปก : พระสาทิสลักษณ์ ผู้วาด : นายรัชชัย ลากเปี่ยม

ศิลปกรรม : สุนทรี รมณียกุล

พิมพ์ที่ : บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

๖๕/๑๖ ถนนชัยพฤกษ์ เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐

โทร. ๐-๒๔๒๒-๙๐๐๐, ๐-๒๘๘๒-๑๐๑๐ โทรสาร ๐-๒๔๓๓-๒๗๔๒, ๐-๒๔๓๔-๑๓๘๕

E-mail : info@amarin.co.th Homepage : http://www.amarin.com

১৯/১১/৫৯

คำนำ

สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ทรงเป็นที่สักการะเคารพยิ่ง ด้วยทรงเป็นพระราชบิดาแห่งสมเด็จพระมหากษัตริย์ราชินีเจ้าถึงสองพระองค์ และพระราชจริยวัตรที่งดงามเปี่ยมพระเมตตาต่อปวงชนชาวไทย ทรงมีส่วนสำคัญยิ่งในการสร้างรากฐานที่มั่นคงให้แก่ประเทศไทยในยุคเริ่มต้นพัฒนาไปสู่ความทันสมัย ทั้งการทหารเรือ การแพทย์ การสาธารณสุข การพยาบาล การเกษตรกรรม การทันตกรรม การสังคมสงเคราะห์ การประมง และการอุดมศึกษา ทรงทุ่มเทพระสติปัญญาด้วยกำลังพระราชหฤทัยที่เข้มแข็ง ทรงมุ่งมั่นในพระราชปณิธานแรงกล้าเพื่อการพัฒนามนุษย์ อันนำไปสู่ประโยชน์สุขแห่งมวลมนุษยชาติ พระราชกรณียกิจยิ่งใหญ่นี้ ทำให้ทรงได้รับการเทิดทูนและถวายพระสมัญญา พระบิดาแห่งการแพทย์แผนปัจจุบันของไทย พระบิดาแห่งการสาธารณสุขไทย พระบิดาแห่งการสังคมสงเคราะห์ของไทย และพระประทีปแห่งการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำของไทย ทรงเป็นหลักชัยให้องค์กร สถาบัน และหน่วยงานสืบสานพระราชปณิธานมาอย่างต่อเนื่อง

มหาวิทยาลัยมหิดล สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณด้วยได้รับพระราชทานมงคลนาม “มหิดล” เป็นนามมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๑๒ นับเป็นเวลา ๔๐ ปีในพุทธศักราช ๒๕๕๒ นี้ จึงได้จัดพิมพ์หนังสือ **เทิดพระนาม มหิดล** ประมวลจดหมายเหตุพระราชประวัติ พระนิพนธ์ เอกสารประวัติศาสตร์ บทความเทิดพระเกียรติ ภาพประวัติศาสตร์ นอกจากนี้ยังได้สืบค้นข้อมูลภาพถ่ายพระราชานุสาวรีย์ และสถานที่ในพระนามาภิไธย **มหิดล** ทั่วประเทศ รวบรวมไว้ครบถ้วนสมบูรณ์ที่สุด เพื่อเป็นราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติคุณให้ปรากฏยั่งยืนสืบไป

ในนามมหาวิทยาลัยมหิดล ขอขอบคุณคณะกรรมการจัดทำหนังสือ หน่วยงาน สถาบันต่างๆ และทุกท่านที่มีส่วนร่วมเป็นกำลังสำคัญในการจัดทำหนังสือ **เทิดพระนาม มหิดล** จนประสบความสำเร็จดังประสงค์ทุกประการ

(ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์ปิยะสกล สกลสัตยาทร)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล

Philosophy of Mahidol University

True success is not
in the learning
but in its application
to the benefit of
mankind.

Mahidol Core Values

- M Mastery เป็นเลิศทางวิชาการ
- A Altruism ทุ่มเทเพื่อผู้อื่น
- H Harmony กลมกลืนกับธรรมชาติ
- I Integrity ปั่นปอกข้อดีในคุณธรรม
- D Determination ผนึกกำลังยึดมั่นใฝ่
- O Originality สร้างสรรค์สิ่งใหม่
- L Leadership ใฝ่เพื่อก้าวหน้า

สารบัญ

คำนำ	๕
จดหมายเหตุพระราชประวัติ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก (สมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิตลอดุลเดช กรมหลวงสงขลานครินทร์)	๙
พระการุณย์แห่งสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี: กุณพระราชมรดก	๖๙
มหิตลานุสรณ์	๗๕
พระนิพนธ์	๗๗
เอกสารประวัติศาสตร์	๑๑๔
บทความเฉลิมพระเกียรติ “พระกรณียกิจปฏิบัติ ของสมเด็จพระราชบิดา เจ้าฟ้ามหิตลอดุลยเดช กรมหลวงสงขลานครินทร์ (C.P.H., M.D.) ที่ทรงอุปการะการแพทย์ในกรุงเทพฯ” โดย ดร. เอ.อี. เกลลิส ในพระนามาภิไธย มหิตล พระราชานุสาวรีย์ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก	๑๕๒ ๑๙๕
สืบสานพระราชปณิธาน	๒๑๑
มหาวิทยาลัยในพระนามาภิไธย : มหาวิทยาลัยมหิดล	๒๓๕
เอกสารอ้างอิง	๓๒๔
ผู้เรียบเรียง	๓๒๗
กิตติกรรมประกาศ	๓๒๘
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหนังสือ	๓๓๐
คณะผู้จัดทำ	๓๓๑

